

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre. 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Német világ.

Mi türes, tagadás: a delegációban német világ van. A delegáció albizottságainak a tárgyalásai arra valók, hogy a közös kormány tagjai közvetlenül érintkezzenek a delegátusokkal. Kik a delegátusok? A két államnak: Ausztriának és Magyarországnak képviselői. Magyarország képviselői elmondják a közös minisztereknek kívánságait, panaszait. A miniszterek pedig ezen a réven tájékozódnak az ország kedvéről; felvilágosítást és magyarázatot adnak. Csakhogy az a bökkenő, hogy a magyar képviselő beszédjét a külügyminiszter és a hadügyminiszter nem értik meg. — Tehát tolmácsra van szükség. Igen ám, csak hogy tolmács útján bajos érintkezni. Nyilvánosságú tehát. hogy a magyar képviselő,

aki különben is hajlandó rá, hogy az édes anyanyelvét megtagadja, németül beszél. Így aztán rendbe jön a dolog. S ezért van német világ a delegációban.

Bajos volna tagadni, hogy ebben nagy nemzeti sérelem van. Lealázó és szomorú, amikor egy nemzetnek legfőbb hivatalnokai nem értik a nemzet nyelvét. Azt felelik rá, hogy nincs törvény, amelyik a közös minisztereknek megrendelné, hogy magyarul is tudjanak.

Álljunk meg egy kicsit. Az 1868. évi 44-dik törvénycikknek első szakaszában írva vagyons: *az ország kormányának hivatalos nyelve a kormányzat minden ágazatában ezentul is a magyar.* Kérdés, hogy a külügyi minisztérium és a közös hadügyi minisztérium Magyarországnak kormánya-e, vagy nem? Szó nélkül kormánya az

országnak, amint hogy kormánya Ausztriának is. Ezért közös kormány a neve. Éppen úgy, mintha Péternek és Pálnak is egy közös oroszánja volna. — Az oroszán Péteré is meg a Pálé is. — Sem Pál nem parancsolhat neki Péter nélkül, sem Péter Pál nélkül. Így a közös hadügyminisztérium és a közös külügyminisztérium egy cseppet sem inkább osztrák, mint magyar. Már tudniillik a törvény értelmében. Ha pedig a törvény értelmében a közös kormány magyar is, akkor világos, hogy a törvény értelmében *hivatalos* nyelve szintén magyar is. Már most bizonyos, hogy az osztrákok is éppen így gondolkodnak. Mi következik ebből? Csak annyi, hogy a közös hivataloknak a hivatalos nyelve legyen német is, meg magyar is. Az előbbiekkal érintkezzenek németül, az utóbbiakkal

A büntény.

Egyszerre megered az eső.

A tengerparton abbahagyták a oricket s mindenki az olvasó terembe futott, ahol a hölgyek ujságot olvastak, az urak pedig szivarra gyújtottak és beszélgettek. Megbeszéltek a napi eseményeket is, amelyek között az volt a legjelentékenyebb, hogy egy embernek, kit életfogytig tartó fegyházra ítéltek, utólag kiderült az ártatlansága. Természetes, hogy ezután az igazságszolgáltatás tévedéséről folyt a beszéd.

— Ér, — szolt X... ur, — a második császárság idejében bizalmas barátja voltam Pietri rendőrfőnöknek, s így megtudtam az igazságszolgáltatásnak egy olyan tévedését is, amiről annak idején nem irtak a lapok egy szót sem.

— Beszélje el!

— Jól van. A háboru előtt néhány évvel történt, — az évre már nem emlékszem pontosan. Párisban egy összedarabolt holttestet találtak, ami az egész lakosságot szörnyen felizgatta.

— És ki volt az áldozat?

— Ezt nem tudták meg csak sokkal később, mert a rendőri szolgálat akkoriban még nem volt olyan tökéletes, mint most, s az anthropometriának akkor még hírése hallottuk. A gyilkosságot valahol Páris fölött követhették el, s az összedarabolt holttestet egy zsákban a Szajnába dobták, ahonnan a víz a városban kivetette a partra.

A rendőrség legügyesebb embereit birták meg a kutatással, s a legügyesebb vizsgálóbíró.

Nyilvánvaló volt, hogy a gyilkosságot csak pár nappal ezelőtt követhették el, magát a holttestet azonban, bármint igyekeztek is, nem birták a hullarészekből összeállítani. A két kar hiányzott. Azt gyanították, hogy az áldozat tengerész lehetett, mert a mellén éppen olyan tátozás volt, — mint a minőt a tengerészek szoktak viselni.

A rendőrség kutatásainak nem volt semmi eredménye, bár az ujságok raporterei is segítettek a rendőrfőnöknek. Kéthárom hét mulva aztán elfelejtette mindenki az esetet s másról beszéltek az emberek.

Egy vasárnap azonban a Tuileriák vízvezetékének nagy medencéjében elromlott a szökőkút. A vizet kieresztették a medencéből s látták, hogy a vizet egy emberi kar akasztotta fel.

Talán mondanom sem kell, hogy ez a kar a darabokra vagdalt emberé volt.

A rendőrség valóságos diadal-mámorban uszott.

De hova lett a másik kar?

Lázasan tovább folytatták a kutatást s másik vizsgálóbírónak adták át az ügyet.

Három nap mulva, miután Páris valamennyi rendőre ezzel a bűnügygyel foglalkozott, egy kocsisnál egy fölözlásnak indult emberi kart találtak.

Az ujságok természetesen égig magasztalták az új vizsgálóbíró, aki végre kiderítette ezt a sétét bűnügyet. Mert ez az emberi kar természetesen éppen az volt, amelyet kerestek. A törvényszéki orvosok maguk is ezt állították.

A kocsis hiába mentegődözött, hogy ezt az emberi kart az orvosi egyetem közelében találta, ahol valószínűleg valami orvosnövendék vesztette el, hogy vasárnap reggel el akarta vinni az egyetem boncoló intézetébe. A védekezést nem fogadták el s az esküdtek elé állították.

Egész nap tartó izgalmas tárgyalás után az esküdtek bűnösnek nyilvánították a kocsis, a kit erre el is ítéltek életfogyig tartó fegyházra.

Talán mondanom sem kell, hogy a kitűnő vizsgálóbíró rendjelet kapott.

Ami pedig az összedarabolt holttestet illeti...

— Nos, mi lett vele? — kérdezték az urak, a kik X... elbeszélését figyelemmel hallgatták.

— Nos, egy hónap mulva az esküdtszéki tárgyalás után rokonai fölismerék az áldozatot, aki fiatal korában csakugyan tengerész volt, de baleset érte, a minek következtében többen levágták a balkarját s már husz esztendő óta béna volt.

Montjoyeux.

Első debreczeni borozó (bodega) megnyílt.

1 liter uj-bor 36 krajczár. 1 liter ó-bor 42 krajczár. ifj. **Widder Sámuel.** —
 Asványvizek poharankénti kimérése. Szives pártfogást kér, tisztelettel

Piacz-utca 75. szám, az Elite kávéházzal szemben. כשר Kóser hideg felvágottak, virsli, uradalmi vaj, turó, mindenféle gyümölcsök.

magyarul. Ezt kívánni nem valami ördögös mesterség, nem kell más hozzá, mint olyan tisztviselői kar, mely mind a két nyelvet beszéli. Csak legyen egyszer ez a föltétele a közös hivataloknál való szolgálatnak, majd fog akadni elég. — Valamint a magyar ember, aki ama hivatalokhoz gravitál, megtanul németül, azonképpen az osztrákok is megtanulnának magyarul; ha kellene. De nem kell. Mert a közös külügyminiszter és a közös hadügyminiszter, aki nem tud magyarul: igen hálás eszköz a germanizálás kezében. Mivelhogy az az albizottsági ülés, ahol magyar képviselő magyar ügyekben is eljáró közös miniszterrel németül kell, hogy beszéljen: bizony épp annyira germanizáló eszköz, mint Mária Terézia udvari báljai, hol a kurucz-generálisok mandulaszemü bécsi szépségek kedvéért törték a *der-die-das-t*.

Hanem azért megengedjük, hogy kifejezett törvény a közös minisztereknek, mint ilyeneknek, nem rendeli meg, hogy magyarul tudjanak. Legyen így. De vajjon, hol van az a törvény, amelyik megrendeli, hogy németül tudjanak? S milyen csodálatos véletlen, hogy mindnyájau, akik Ausztria érdekeit szolgálják, tudnak németül és még nem történt meg, hogy valamelyik közös miniszter a delegációban spanyolul beszéljen, amit teljes joggal tehetne, miután sehol sincs megírva, hogy multhatatlanul mindig és mindegyiknek kell tudnia németül.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

Elnök bejelenti Dózsa Endre lemondását mandátumáról.

Következik az összeférhetlenségi ügyekben való eljárás módjainak a házszabályokba leendő beillesztésére kiküldött bizottság 15 tagjának megválasztása. Megválasztottak: Fest Lajos, Györy Elek, Gyurkovics György, Holló Lajos, Horánszky Nándor, Kabas Ferencz, Major Ferencz, Makfalvy Géza, Mohay Sándor, Pulszky Ágost, Ragályi Lajos, Rátkay László, Rohonyi Gyula, Szilágyi Dezső, Tisza István gróf.

A 24. szakasznál:

Csávolszky Lajos: Nagyon rég szükségesnek érezte a magyar parlament, hogy tisztázódjon a parlament tagjainak erkölcsi tekintélye. Ezt csak a választások tisztasá-

gától várhatjuk. Mert olyan mandátum, mely nem a tisztesség útján került a képviselő birtokába, a mely a választások kijátszásával lett szerzve, nem egyéb lopott jószág-nál. Ilyet megtérni nem lehet. Az ilyen a legalacsonyabbra süllyeszti a parlament tekintélyét. Épugy perhonestáló az olyan képviselő, ki a mandátuma tartama alatt vallott programját minden czél nélkül változtatja. Indítványt ad be, mely szerint oly képviselő, a ki programját megváltoztatja, legyen köteles mandátumát választóinak rendelkezésére bocsátani. (Élőnk helyeslés balról.)

Pichler Győző: Radoczi János megvan ijedve.

Szell Kálmán miniszterelnök: Egyet ért abban, hogy bárki is programját csebeberélje. De lehetnek esetek, hogy a képviselő nézeteit időközben bizonyos körülmények beállása következtében változtatja, ha az az ő meggyőződésével megegyezik. Akkor az a képviselő nem követett el bűnt. Elvi szempontból nem helyeselheti *Csávolszky* indítványát, minthogy nem lehet azt megítélni, hogy a program változtatás meggyőződésből ered-e, vagy csak hitvallás csebeberélés. Az, aki könnyelműen változtatja nézeteit, ugy is a nyilvánosság ítélő széke elé kerül s felelőséggel tartozik választóinak.

Csávolszky Lajos: Személyes kérdésben egy tervezet kidolgozásában látta megoldottnak a program változtatás megbírálásának kérdését.

Elnök a vitát bezárja.

A Ház a tételt elfogadja.

A 25. szakasznál:

Rohonyi Gyula előadó közbeacsusztott sajtóhibát javít ki.

Csávolszky Lajos: Az összeférhetlenségi esetek bejelentéséről szól. Az összeférhetlenségi esetek csak későn szoktak a nagyközönség elé kerülni s így azok ellen sokszor bejelentést nem lehet tenni, azért módosítványt ad be, mely szerint minden oly társaság, társulat és vállalat, mely szerződés kötés jogával bír, 30 napon belül legyen köteles minden kebelében levő összeférhetlenséget bejelenteni.

Szell Kálmán miniszterelnök: Ezt a gyakorlatban nagyon nehezen lehet kivívni, azért nem járulhat hozzá. Ez különben minden képviselő kötelessége.

Pichler Győző: A miniszterelnökkel szemben *Csávolszky* igazát védi s módosítványát megérvé teszi.

A ház *Csávolszky* módosítványát elveti és a szakaszt változatlanul fogadja el.

A 28. szakasznál *Dienes* Márton azt kívánja, hogy az összeférhetlenségi törvény a főrendiházra is terjesztessék ki. Erre nézve határozati javaslatot ad be.

Szell Kálmán miniszterelnök: Elvileg hozzájárul ahhoz, hogy az összeférhetlenség a főrendekre is kiterjesztendő, de erre nézve a képviselő ur nem tett konkrét indítványt, s így ő maga is meg van győződve arról, hogy a törvény ilyen alakban, amint itt van, nem lehetne alkalmazható a főrendiházra. Határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint mondja ki a Ház, hogy a főrendek összeférhetlenségi törvényét 1902. őszén tárgyalják.

Dienes Márton visszavonja javaslatát.

A Ház a tételt elfogadja.

Ezzel az összeférhetlenségi törvény revidioját részleteiben is elfogadták.

Szünet után *Szerb* György előadó bemutatja a honvédelmi és a belügyminisztérium részére engedélyezett póthiteléről szóló törvényjavaslatot.

A Ház ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadja a törvényjavaslatot.

Münnich Aurél bemutatja a népfelkelők felfegyverkezéséről szóló törvényjavaslatot.

POLITIKAI HIREK.

Bizottsági ülés a képviselőházban. (Távirat.) A képviselőház igazságügyi bizottsága ma *Szilágyi* Dezső elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről *Plósz* miniszter volt jelen. A bizottság megválasztotta az ország szent koronája egyik örékének megválasztásáról szóló törvényjavaslat előadójának *Széchenyi* Józsefet s elhatározta, hogy a törvényjavaslatot holnap délelőtt tartandó legközelebbi ülésében veszi tárgyalás alá.

TARSASELET.

Ha Vilmos császár haragszik.

Angol lapok a következő adomát közlik Vilmos császárról: Midőn a császár legutóbb, Viktória királynő temetése alkalmából Angliában volt, látogatást tett a yorki hercegnél, a mostani trónörökösnel is. A mint ott a herceg 6 éves fiával, Albert Edvárdal játszadozott, egy sürgönyt hoztak neki, melyben úgy látszik, nem jó hírek voltak, mert a császár bosszankodott és mint ilyenkor rendszeren tenni szokta, ujjaival füle alsó részét ránczigálta.

— Bácsi, miért buzsa a füleit, — kérde a kis herceg.

— Mert bosszankodom.

— És mindig ezt teszed, ha haragszol?

— Igen.

— És ha nagyon haragszol, hát akkor mit cselekszel?

— A mások füleit rázom, viszonzá a császár.

Egy angol lap malicziózusán hozzá teszi:

Talán csak nem a kanczellár füleit?

VIDÉK.

A kikoszorozott udvarló. Hozikról véres szerelemi dráma híre írják nekünk. Kovács Irén nevű szép leányba szenvedelmesen beleszeretett Bódog Flóra szegény kecskepásztor. A kaczer leány szivesen látta kezdetben a legényt, de aztán szülei tanácsára, ajtót mutatott neki. Az eként hoppon maradt udvarló bosszút esküdött. Az elmúlt vasárnap este bezörgetett a szép Irénhez és kihívta egy-két szóra. Hogy azután a leány kijött, Bódog Flóra heves szemrehányások között panaszkolta fel hűtlenségét. A leány néhány szó után egyszerűen hátat fordított régi szeretőjének. Ez azután annyira feldühösítette a legényt, hogy botjával agyonverte ott az utcán régi kedvesét. Mikor látta, hogy áldozata nem ad már életjelt, a korcsmába ment, áldomást inni, a hol elfogták a csendőrök, akik megvasalván behozták a gyilkost a nagyvárad ügyészség fogházába.

Mig a gazda tolvajra les... Nagyabajomból írják lapunknak: Messze földön híres fejes-saláták termettek Éles László földjén. A gazda bosszuságára azonban az utóbbi hetekben nagyon dézsmálgatták a termést, ami Éles urat arra indította, hogy éjszaka lesbe állván, örködjék a nevezetes ültetvényre. Tegnap leste is

hajnalhasadással a tolvajt jobb ügyhöz méltó buzgalommal és éberséggel. És éppen ez volt a veszte, mert amíg az ezetbe való növényre vigyázott, ismeretlen, de még éberebb gazemberek jártak házában és 80 koronát érő holmit szedvén össze, csendesen távoztak. — A gazda jelentésére most a csendőrök keresik az ötletes tolvajt, aki bizonyára nem lehet más, mint a saláta pusztítója!

Az elszántott barázda. Nyegru Mitru hosszuasói gazda buzatáblája tőssom-széd a Vékás testvérek földjével. Nem is csoda hát, ha Nyegru egy barázdát elszántott a szomszédék földjéből. E miatt persze bosszút forralt Vékás Mitru és János s szövetségűn Lazurás Jánossal, reálestek a minap a szomszédra és úgy összeszurkálták, hogy aligha lesz belőle ép ember valaha. A vérengző társaságot följelentették a tenkei járásbírósnak.

Paraszt-párbaj.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes eset foglalkoztatja Tompa község lakosait és a csendőrséget. A tompai erdőben ugyanis — így írja levelezőnk — tegnapelőtt két jómódu tompai család legényfiát halva találták. Az egyik a szive tájékán, a másik pedig a homlokán vérzett. A megindított nyomozás során a rejtélyes esetről az alábbiakat derítette ki a csendőrség. Bodó Sándor és Vajda Gergely tompai legények halálosan beleszerettek Kürtös Ferencz odaváló lakos Eszter nevű szép leányába. A két legény jó barátságban élt egymással s így történt, hogy a mikor Bodó Sándor megszerette a szép Esztert s estelelként ellátogatott a leányhoz, magával vitte Vajda Gergelyt is.

A két legény jó ideig együtt járt a leányhoz, később azonban Vajda elment a szép Eszterhez olyankor is, a mikor Bodó Sándor nem is gyanította s az ilyen látogatásokhoz Eszterike igen gyakran adott alkalmat. Bodó a mikor észrevette a dolgot, először a leányt, azután pedig czimboráját vonta kérdőre s miután úgy a legény, mint a leány bevallották, hogy ők egymáséi akarnak lenni, Bodó Sándorral nagyot fordult a világ s kijelentette pajtása előtt, hogy ők ketten nem maradhatnak meg ezen a földön.

A két legény, a kik különben is kitűnő orvvadászok voltak, ólomdarabokkal töltött fegyverükkel kedden délután kimentek az erdőbe Hanga Pál és Máté Imre legénytársuk kíséretében, azután a tisztáson a két vetélytárs 15 lépésnyire felállott egymással szembe s Hang vezényszavára egyszerre süttették el a fegyvereiket s a gyilkos golyó mindkettőnek kioltotta az életét. A két segéd, a mint Bodó és Vajda elesett, elmenekült s nem szólt az esetről senkinek, mindaddig, a míg a csendőrök felelősségre nem vonták őket. Ekkor aztán részletesen előadták a párbaj körülményeit. Az eset nagy lehangoltságot keltett a községben, mert különben a két derék legényt mindenki szerette és becsülte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Esküdtzéki és főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő hé-

ten bűnügyi esküdtzéki és főtárgyalások lesznek, amelyek a következő napokon és sorrendben tartatnak meg: Junius hó 17-én, hétfőn: Esküdtzéki főtárgyalás I-ső teremben Sívágó János ellen, szándékos emberöléssel párosult rablás kísérletezése. Ugyanaznap főtárgyalások a II-ik számú teremben: Sárkány Sándor ellen, lopás büntette. Tagyi János ellen, lopás vétsége miatt. — Junius 19-én szerdán, esküdtzéki főtárgyalás: Zupkó János ellen, szándékos emberölés büntetének kísérletezéseért. Ugyanaznap főtárgyalások a II-ik számú teremben: Hegedüs Gyula és társa ellen, párviadal vétsége. Kohn Ede és társa ellen, hamis tanúzásra rábírás. Bartók János ellen, zsarolás vétsége miatt. Barna János ellen, táviró készülék megrongálásáért. — Junius hó 21-én pénteken, esküdtzéki főtárgyalás: Varga Gábor ellen, szándékos emberölés kísérletezéseért. Ugyanaznap itélethirdetések a II-ik számú teremben.

§ A Takács-tárgyalást elhalasztották. (Távirat.) Egy váratlan szomorú esemény miatt ma néhány napra el kellett halasztani a monstre-bünpör-tárgyalását. Az ítélő-tanács elnökének, Lenk Gyula táblai bírónak ugyanis tegnap éjjel elhunyt a neje s ez a csapás annyira megrendítette, hogy egyelőre nem képes birói tisztét teljesíteni. A szomorú hírt véve, Zsitvay törvényszéki elnök jelent meg a tárgyaláson s a tanács többi tagjaival történt megállapodás után megnyitván az ülést, kihirdette a bíróságnak azt a határozatát, hogy Lenk elnök vezetésével a tárgyalást öt nap múlva, e hó 19-én, szerdán fogják folytatni. Más bíró azért nem vehette át az elnöklés tisztét, mert akkor a bizonyítást elülről kellett volna kezdeni. Ellenben nyolcz napnál kisebb ideig való félbeszakítást megenged a pörrend s ennek 335. § a alapján történt az imént publikált intézkedés. A védők kara, mely az elnapolást tudomásul vette, elhatározta egyuttal, hogy Eötvös Károly vezetésével kondoleálni fog Lenk elnöknek.

§ A biztosító titkár bünpörében tegnap délelőtt és délután tartották meg a vád- és védbeszédet. A két beszéd az egész napot igénybe vette. Dr. Bálint Zsigmond épen olyan részletesen terjesztette elő vád, mint Dr. Bakonyi Samu az ő védbeszédét. Ezután az elnök az ítélet kihirdetésére a szombat délutáni 4 órát tűzte ki.

Kaucziószedelgő orvos.

— Távirati tudósítás. —

Néhány hónap előtt egy fővárosi orvost tartóztattak le kaucziósvindlik miatt. Dr. Formágyi Győző az illető s a bűnkronikába nem elször kerül a neve. Különböző bűncselekmények miatt már többször volt baja s hogy végképp elszűlt, vagyoson anyja is levette róla a kezét és a legközelebbi szélhámososságra vetemedett.

Formágyi a múlt évben, hogy pénzre tegyen szert, kaucziós szolgákat vett fel, még pedig tucatszámra. Pedig — mint a vádirat mondja — szolgára egyáltalán nem volt szüksége, mert hisz orvosi gyakorlatot

sem folytatott már az utolsó időkben, sőt lakása sem volt. Akit sikerült becsapnia, elszedte a pénzét s azután látni sem akarta többet. Így károsította meg dr. Formágyi a következő szegény embereket: Goda Flóriánt 1200, Madarász Józsefet 1400, Veszely Istvánt 400, Varró Józsefet 600, Bagi Ferenczet 400, Sajdák Istvánt 400, Dick József Jenőt 200, Antók Istvánt 600 és Gergely Andrást 300 koronával.

A károsultak panaszára a törvényszék több család miatt vád alá helyezte Formágyit s ügyében mára tüzték ki a tárgyalást, melyen dr. Bakonyi bíró elnökölt, a vádat dr. Polgár ügyész képviselte, védő dr. Gyurik Gyula volt. Néhányan a feljelentők közül visszavonták panaszukat s a pör történetéhez tartozik még, hogy a fogoly Formágyi időközben megfigyelés alatt állott a tébolydában, de az orvosok nem konstataáltak nála elmebajt.

A panaszosok közt kihallgatott Madarász József elmondta, hogy előtte mindjárt az első napokban gyanus volt Formágyi, mert noha az „irodában“ semmi dolog nem volt, a gazdája más szolgát is szerződtetett.

Dr. Bakonyi elnök: A doktor, nemde, magának váltót adott utóbb?

— Igen, de én kijelentettem, hogy csak kauczió marad a pénzem.

— Kölesön nem adta volna a pénzét?

— Nem.

— Pénzt inkasszált neki?

— Hisz nem volt honnan.

Varró Józsefet is megkérdezte az elnök:

— Kölesön odaadta volna a pénzét?

— Már hogy adtam volna, szegény ember vagyok én s nincs arra való pénzem.

— Kívárja dr. Formágyi megbüntetését?

— Igen, sőt kérem Delánszkyt, az ügynököt is megbüntetni, mert az tudta, hogy Formágyi csak a pénzemet akarja kicsalni.

— Az ügynökről itt most nem lehet szó.

A törvényszék különben Hoszciezlavszky Józsefet, egy másik ügynököt vád alá helyezte, mert áldozatokat liferált a vádlottnak. De Hoszciezlavszky megcsókolt s nem lehetett ma vele is leszámolni. Miután a bizonyítás véget ért, a bíróság dr. Formágyit másfélévi börtönnel sújtotta. A vizsgálati fogsággal azonban büntetéséből félesztendő kitöltöttnek vesznek.

Hoszciezlavszkyt körözik.

SZÍNHÁZ.

Márkus Emilia Debrecezenben.

Thália Kossuth-utcai osarnokának szárnyas ajtója ma újra megnyílnak a közönség előtt. Visszajött a színtársulat drámai személyzete, hogy Márkus Emiliának, a Nemzeti Színház kitűnő művésznőjének közreműködésével három előadást tartson. Az előadások iránt különös tekintettel a művésznő felléptére, nagy érdeklődést tanúsít a közönség. A mai előadás színlapját lapunkban a Színlap rovatban találják olvasóink. Itt jegyezzük meg, hogy a helyárakat 20 százalékkal emelték.

Az Uránia színház Debrecezenben. A budapesti Uránia tudományos színház — mint régebben emlitettük — engedélyt kapott a városi tanácstól arra, hogy színházunkban négy előadást rendezhessen. Az Uránia színház igazgatósága most arról értesíti a városi hatóságot, hogy a kapott engedély alapján megtartja előadásait s

azokat e hó 20-án kezdi meg a színházban. Az Uránia színház első előadásán a szabadságharcot mutatja be képekben.

Színészeink szünideje. A debreczeni színtársulat tagjai — kivéve azokat, akik Márkus Emiliával körutra mennek — megkezdték hat hétre terjedő szünidejüket. A társulat tagjai újra augusztus elsején, Máramaros-Szigeten találkoznak, ahol hat hétig tartanak előadásokat. Itt jegyezzük meg, hogy a nyiregyházi színiévad ez idén kedvezőtlen anyagi eredménnyel végződött, mert amint értesülünk, a deficit néhány ezer koronára rug.

ÚJDONSÁGOK.

* **Ajtatosság.** A róm. kath. templomban 8 napon át minden délután 6 órakor Jézus szent szíve tisztelőre ajtatosság tartatik.

* **Felavatási ünnepély.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara új kétemeletes palotájának építkezése befejezéshez közeleg. Az új székház, amelyen arany betűkkel már ott diszkel: *Kereskedelmi és iparkamara*, szeptember hó során népesül meg. Akkor foglalja ott el új terméit a kereskedelmi és iparkamara. A székház felavatási ünnepélyét eddigi megállapodások szerint szeptember utolsó napjaiban fogják megtartani. A felavatási ünnepélyen jelen lesz Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter és a kereskedelemügyi miniszterium több kiváló tagja, az államtitkárok és osztálytanácsosok, akik már ígéretet tettek, hogy ha csak nagyon fontos körülmények nem gátolják, részt vesznek a felavatási ünnepélyen. Az ünnepélyt mindenesetre emelni fogja, hogy akkor éppen Debreczenben tartják meg országos kongresszusokat a kereskedelmi és iparkamarák is.

A tanári körből. A debreczeni tanári kör f. hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évről gyűlését a kollégium kistanácsstermében, amelyre a kör tisztelt tagjait ex uton is meghívja az elnökség.

* **Elöléptetett lelkész.** Szőke Jánost, a debreczeni róm. kath. plébánia segédlelkészét kitüntetés érte — Schlauch Lőrincz nagyváradai bíboros püspök, Ér-keserü községbe plébánossá nevezte ki. Szőke Jánost, a ki hívei közt köztisztelőt és szeretetnek örvendett, tegnap már számosan üdvözölték előléptetése alkalmából.

* **Nyári tagok a Debreczeni Tor-naegyületben.** Az egyület választmánya, mint minden nyáron, úgy most is megengedi, hogy a középiskolai V., VI., VII. és VIII. osztályt végzett tanulók az egyület helyiségeit a rendes órákon látogathassák és a gyakorlatokon részt vegyenek. Gyakorló órák hétfőn, szerdán és szombaton fél 6—8 óráig tartanak. A megállapított díj az egész

szünidőre 2 korona, mely összeg a beiratkozáskor fizetendő. Jelentkezni lehet Dr. Horvay Róbert együleti titkárnál és Tóth Mihály művezetőnél. Ugyanezen feltételek mellett léphetnek be nyári tagokul a Debreczenben időző egyetemi és műegyetemi hallgatók is.

* **Dalestély.** A debreczeni dalegyület ma szombaton tartja dal- és zeneestélyét a Dobos pavillonban. A dalegyület új és változatos műsorral, Rácz Károly pedig a tőle már megszokott művészi játékával teszik vonzóvá az estélyt.

* **Városok hitelszövetkezete.** Az ország különböző városainak polgármesterei június 24-én értekezletre jönnek össze Aradon, hogy megvitassanak több lényeges kérdést. A kongresszus főtárgya, mint bennünket értesítenek, a városok kölcsönös szükségletének fedezése lesz. Erre vonatkozóan már egy konkrét indítvány is van, mely szerint a városok szövetkezetet alakítanának, melynek kötvényei révén olcsóbban elégíthetnék ki hitelszükségeiket. A szövetkezet tagjai lehetnének nemcsak a törvényhatósági, de más városok is. Minden város vagyonához mérten bizonyos számú üzletrészeszel venne részt a szövetkezetben. Az üzletrész nagysága 1000 korona lehetne. Azok a városok, melyek a szövetkezettől hitelt nyerne, a hitelösszeg egy kis százalékát üzletrészes vételére fordítanák. A tervezet papirjai bélyeg-, illeték- és adómentességben részesülnének s megkapnák az óvadékképességet is, mely célból külön törvényes intézkedés válna szükségessé. Ebben a törvényben megállapítandó volna a szövetkezet szervezete, ellenőrzése és felügyelete. Az érdekes terv egyik legfőbb tárgya lesz a polgármesterek értekezletének.

* **Tanonozok vizsgálja a gépjavitó műhelytelepen.** A debreczeni gépjavitó műhelytelep tanoncainak vizsgálatát 22-én fogják megtartani. Délelőtt a gyakorlati, délután az elméleti vizsga lesz. Ezen a vizsgálaton az ipartestületet Stégmüller Árpád, Náday Rezső, Blaskovich Mihály és Bisutka Gábor fogják képviselni.

* **Az anyakönyvvezető hivatal új helyisége.** Az anyakönyvvezető hivatalt tegnap elköltöztették a városházáról. Új helyisége a Széchenyi utca 20. szám alatt Oláh Imre anyakönyvvezető házában van.

* **Ellopták a vagyonát.** Márton Ágnes a mai cselédektől egész elűtő termékkel bir, mert a míg társnői havi keresetüket hamarosan elköltik. Addig Márton Ágnes munkás kezének gyümölcsét félre rakta. Évek óta fillérenként gyűjtötte vagyonkáját, amely már meghaladta a száz koronát. Pénzét rendszeresen ruhája közé rejtve záros ládjában tartotta. A múlt napokban véletlenül nyitva felejtette s valaki, a ki bizonyára tudott a pénzről, ellopta. Szegény leány sirva panaszkodott el baját a rendőrségnél, hol megnyugtatták, hogy legyen türelemmel, majd kézrekerítik a tolvajt.

Márton Ágnesnek jól esett a rendőrbiztos biztató szava s megnyugodva távozott. A nyomozást megindították.

* **Az öngyilkos temetése.** A büntetés elől halálba menekült Szabó Ferencz kőmíves holttestét előbb a kórházba szállították, ahonnan ma kiviszik özvegy édes anyja libakerti lakására. Onnan temetik el ma délután 3 órakor.

* **Czipész iparosok figyelmébe.** Az államvasutak debreczeni üzletvezetősége átiratban értesítette a debreczeni ipartestületet, hogy a mozdonyvezetők részére szükséges csizmákat debreczeni czipészekkel akarja készíttetni. A pályázati feltételeket az érdeklődők az ipartestületnél tekinthetik meg.

* **Kerületi csendőrpáncsnokság Debreczenben.** Azok a tárgyalások, a melyek a város és a csendőrpáncsnokság között a csendőrségnek városunk külterületére behozatala ügyében megindultak, immár befejezéshez közelgenek. Az ügyre vonatkozólag sok jelentős kérdést vitattak meg és kilátás van rá, hogy ezen az alapon hova előbb megvalósul a terv, de kilátás van arra is, hogy ezzel a külterületen biztosabb alapra jut a vagyon és közbiztonság. A tárgyalások folyamán azonban felmerült egy másik fontos kérdés is, amely valószínűvé teszi, hogy Debreczen kerületi csendőrpáncsnokságot s ezzel együtt csendőriskolát is kap. Debreczenben jelenleg csendőrszárnypáncsnokság van, de ígéretet bir a hatóság, hogy abban az esetben, ha a külterületre tervezett csendőri szolgálat megvalósul, tekintettel arra, hogy akkor Debreczen és vidékén nagyszámmal lesznek csendőrök s Debreczenhez közel esnek a harmadik csendőrkörületbe osztott megyék is, a jelenleg Budapesten székelő III. kerületi csendőrpáncsnokságot anélkül, hogy városunktól külön áldozatok meghozását kívánják, Debreczenbe helyezik át.

* **A Polgári Kerékpár Egyület felkéri összes tagjait,** hogy a ma este fél 9 órakor tartandó ülésen okvetlen megjelenjenek, különösen pedig a működő tagok, mert ma állítják össze a záró verseny szám szereplőinek névsorát, valamint az összes versenyszámokat. Az elnökség.

* **Meggyilkolt öregasszony.** Uri Kálmán debreczeni illetőségű csavargó egy időben ismert alakja volt a csendőrségnek s fiatal kora daczára nem kevesebb, mint tizennyolcz esetben volt büntetve. A múlt évben egy bérkocsi tulajdonostól kétszáz koronát lopott és megszökött Debreczenből. A rendőrség hasztalan köröztette, nem birt nyomába akadni. Uri Kálmán az alatt az ország különböző falvait boldogította kedves megjelenésével, de sehol sem volt maradása. Csavargása közben elkerült Mezőcsátra is, ahol egy jó módu özvegy asszonyhoz állott el szolgálatba, mint hetes. A jó módban élő özvegy asszony

pénze roppant furta Uri Kálmán oldalát, és szerette volna ellopní. De az jól őrizte vagyonát, úgy, hogy nem lehetett egy könnyen hozzáférni. Ekkor Uri Kálmán elhatározta, hogy elteszi láb alól az özvegy asszonyt. Tervét tegnapelőtt borzasztó kegyetlenséggel végre is hajtották az után megugrott. Nem sokáig örülhetett a rablott vagyonnak, mert a csendőrök elfogták és megvassalva kísérték vissza Mező Csátra, hol átadták a járásbírósnak. A járásbíroság táviratban kereste meg a debreczeni rendőrséget, hogy Uri Kálmán előéletéről a szükséges adatokat szerezzék be és mielőbb küldje el. A megkeresés folytán a rendőrség a kívánt adatok beszerzésére megtette a szükséges intézkedéseket.

* **Kerékpárverseny.** E hó 23-án tartja a „Polgári Kerékpáros Egylet” versenyt, mely éppen mint a múlt évben, úgy most is igen érdekesnek mutatkozik. Naponta kora reggel és az esteli órákban serényen treníroznak a versenyzők az ujonnan átalakított pályán, a melynek kanyarait most 2 méter magasra emelték. Igen nagy a vidéki egyletek érdeklődése, különösen pedig a budapesti egyletek részéről, akik a múlt évben kellemes szórakozást nyújtottak a közönségnek. Mint értesülünk, egy külön zárszám készül a publikum mulattatására, de hogy ez miből fog állani, egyelőre titokban tartják, hogy annál jobban mulasson a közönség.

* **Megőrült szép leány.** Egy fiatal leány szerencsétlenségéről értesültünk a késő éj folyamán, akin a legborzasztóbb betegség, az örütség tört ki. Kecskés István Rakovszki-utcai lakos bér'ocsi tulajdonos 18—20 éves leányának elméje tegnap este váratlanul elborult s a szőlők nagy rémületére iszonyu erővel tört ki a szép leányon az örütség. Nehezen tudták az udvarról egy külön szobába vinni, hol azonban egy butordarab sem maradt épségben, mindent összetört. Azután szabadulni igyekezett, beverte az ablaktáblákat s a keresztifát velőt rázó sikoltások közt igyekezett kitörni. Az esetről értesítettek a rendőrséget, mely berkocsin vitette el az örült leányt a közkórház megfigyelő osztályába.

* **Az adózó közönség figyelmébe** A III. osztályu kereseti adó javaslati pótlajstroma a város főházában levő adókövető hivatalban 1901. június 13—20-ik napjain közzemlére van kitéve — felhivatik az adózó közönség, hogy azt saját érdekében megtekintve, a sérelmesnek talált tételek ellen felszólalásaikat 15 napon belül a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz adják be. Ezen lajstrom tárgyalásának helye és ideje közölni fog. — *A városi tanács adóügyosztálya.*

* **Iskolai évet záró ünnepély.** Az ev. ref. egyház felsőbb leányiskolájában június 16-án délután négy órakor a következő programmal tartják meg az iskolaévet záró ünnepélyt: I. szakasz. 1. a) „Bucsu az iskolától”, b) „Vágyódás” Hauptmann-tól,

előadja az énekkar. 2. „A honvéd özvegye” Arany Jánostól, szavalja Lautsek Mártha VI. o. növendék. 3. „Der Sänge” Goethe-től, szavalja Szabó Ida IV. o. növ. 4. „Chopin valse e moll” zongorán előadja Kálmán Margit V. o. növ. 5. „A falusi kis lány Pesten” Czuczortól, szavalja Krajcsovits Ilona VI. o. növ. 6. „Jó éjt” Beethoventól, b) „Zöld liget” előadja az énekkar. II. szakasz. 1. „Les trois roses” par Galoppe d'Onquaire, szavalja Nagy Erzsébet VI. o. növ. 2. Rhapsodie hongroise” Székelytől, zongorán előadja Szűcs Kamilla V. o. növ. 3. „Vérszerződés” Eendrődi Sándortól, szavalja Grünwald Alice V. o. növ. 4. „Vallás az iskolában” színmű 3 felvonásban, írta Gaál Mózesné. Személyek: Erzei Dóczy Irén V. o. növ. Juliska Ábrahám Alice VI. o. növ. Irma Harsányi Margit VI. o. növ. Emma Gehl Kata VI. o. növ. Kata Teleky Janka VI. o. növ. Olga Kovács Erzsébet VI. o. növ. Ágnes néni Erzsinek özvegy nagyaénje Jenev Mariska III. é. kp. növ. Özv. Bálint Jánosné vagy B tti néni Ürögi Aranka III. é. kp. növ. Igazgatónő Arató Amália tanítónőjelölt. Veresné Fekete Irén V. o. növ. Marcsa, leánya Puky Rózsika III. o. növ. 5. „Rákóczy kesergője”, „Édes anyám ha bejön”, „Csendes már a falu”, előadja az énekkar.

* **A hortobágyi sikkasztó.** Szalay Mihály, hortobágyi juhásznak sehogyan sem izlett a szolgálata, mert úgy hitte, hogy munkáját nem méltányolják eléggé. Pár nappal ez előtt fel is mondta a szolgálatot, persze nem várta meg, míg az ideje letelt, hanem köszönés nélkül bucsut intett Hegedűs Ferencz kőművesi tanyájának. Erre különben más nagy oka is volt, mert Hegedűs Ferencz másnap panaszt emelt ellene a rendőrségnél, még pedig sikkasztás miatt. — Szalay Mihály távozása előtt elfelejtett a reá bízott jószággal számolni. Eltűnése után kiderült, hogy a nyáj nagy része hiányzik s körülbelül hatszáz koronával károsította meg gazdáját. A sikkasztó juhászt keresik.

* **Lezuhant a fa tetejéről.** — Pityik György földműves 11 éves József nevű fia felmászott a cseresznyefára, hogy az alól levő kis testvéreinek cseresznyét szakitson. Egyszerre elvesztette az egyensúlyt és négy öl magasságról lezuhant a földre, hol ájultan terült el. Vakmerőségét drágán fizette meg, mert bal lába több helyen törést szenvedett.

* **Hölgyek figyelmébe** Halmágy Sámuel divatáru-házában a legújabb női és gyermek felöltők, costumök, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övök, napernyők feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

* **Bosszu a büntetésért.** Kiss József fansikai lakos szekérével bejött Debreczenbe. Utközben nagyon kiszáradhatott a torka, — ami ebbe a nagy melegbe nem is olyan nagy csuda — betért egy külvárosi korcsmába. Kiss József uram aztán hozzá is lott derekasan az iváshoz, úgy, hogy az őrizetlenül maradt szekérbe fogott lovak elunták a várakozást s elindultak. A 17. számú rendőr fogta el a bitangolásban levő lovakat és bevitte a város istállójába. Kiss József másnap a rendőrségnél tudta meg, hogy hol találhatja meg szekerét, de

előbb kedves meglepetésben részesítették és kihágásért megbüntették. Ez fájt neki nagyon és elhatározta, hogy a 17-es rendőrt amugy magyarosan elfogja döngetni. Részeg fővel bandukolt az utcán, mikor a 72-es rendőrből ütközött. Az atyafi elnézte a számot s egy füttykössel támadt a rendőrré: „Kend a 17-es számú rendőr? No hát most fizetek kendnek, amiért megbüntettek” és botjának boldogabb végével akarta megütni a rendőrt. Az esetnek sokan voltak tanúi, a kik látták a bottal hadonászó embert s többen siettek a szorongatott rendőr segítségére. Ezek segítségével aztán lefegyverték a dühöngőt és megkötözve vitték a rendőrségre, hol ideiglenesen letartóztatták.

* **A Kovács-féle Köszvényeszesz** gyorsan elmulaszt mindennemű hülésből származó rheumát, szaggatást, fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a **Fehér Hattyu** gyógyszerertárban, Piacz-u. 30

* **Nagyreményű ifju.** Általános szokás már az, ha nincs miből kenyeret venni, hát máshoz fordulunk. Nem nézünk utána, hogy küzdéssel kitartással, munka árán szerezzük meg a mindennapi kenyeret, hanem vannak, akik a könnyebb módon, kopott s szakadt ruhában, piszkos arccal és kézzel kopogtatnak az ajtókon. Szerényen teszik, legalább annak mutatják, de nem azért, mintha tényleg azok volnának, hanem hogy a népet minél könnyebben tévútra vezessék. Alig hallható az a szerény kopogtatás s rá tüstént nyílik az ajtó. Nem várják meg, míg belülről kérdezik: „ki az?” vagy „szabad” elhangzik. Igen örülnek ezek, ha senki sincs ott. Szempillantásra felismerik a helyzetet. Rögtön készek. Ami a kezük ügyébe akad, az vándorol velük. A másik pillanatban már kint vannak és igyekeznek minél előbb eltűnni a láthatárról. Így járt most itt egy előkelő család. A család nyitva felejtette az ajtót s mialatt a szobákban takarított, egy suhancz megfordult az előszobában s egy ezüst serleget elemelt. A lakók látták, amint a kapun kisért, de nem gyanítottak semmit sem. Feljelentették az esetet s a szép mákvirágot keresik most.

* **Rózsá arczenőcs,** szeplő, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájít kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillérért kapható Francis és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 2. sz. *Ugyanott mindenféle toilette-czikkok kaphatók.*

* **Liliom arcz és kézkréme,** a szépítőszerek legjobbika, mert a bőrt barsónysimává, ruganyossá teszi, szeplőt, májfoltokat és kiütéseket föltétlenül eltávolít, teljesen zsirtalan és ártalmatlan, mivel sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz. — Ezen jó tulajdonsága miatt a *Liliom szappannal* együtt a hölgyek legkedveltebb toilett-czikkét képezi. *Eredeti* minőségben minden héten frissen készül és kapható L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a **Fehér Hattyu** gyógyszerertárban 35 és 50 kros tégelyekben, a hozzá való *Liliom szappan* ára 35 kr.

* **A nagyerdőn a Dobos nagyvendéglőjében** Márkus Jenő gondoskodik, hogy a kiránduló közönségnek mindenkor friss csapolású sörrel, villásreggelivel, délutáni uzsonnával, választékos vacsorával szolgálhasson. Halak: kecsge, tvek, halászlé és egyéb különleges ételek minden időben kaphatók. Hetenként 5-ször délutáni zene. Szerdán Magyar Testvérek, pénteken Rácz Károly és Veres Tóni zenekarai hangversenyeknek éjjeli 12 óráig.

TÁVIRATOK.

A király Prágában.

Budapest, június 14. A reggeli lapok azt írják, hogy udvari körökből származó hírek szerint a király elhatározta, hogy a királyi család egyik tagja állandóan Prágában tartózkodik. Erre vonatkozólag azt jelenti tudósítónk, egy Prágából kapott értesítés nyomán, hogy a cseh főváros hatósága ma délelőtt ő felsége elé járult és azt kérelmezte, hogy állandóan Prágában lakják az uralkodóház egyik tagja részben azért, hogy a dinasztia és a csehek közötti kapcsolatot szorosabbá tegyék ezáltal, részben pedig azért, hogy udvari élet teremessék a cseh fővárosban. A király válaszárol nem kaptunk értesítést. — Ugyancsak Prágából jelentik, hogy az új hid ünnepélyes felavatásától, a melyen ő felsége is jelen volt, tüntetőleg távol maradtak a németek, mert csak cseh nyelven nyomtatták ki a meghívókat.

Oriási robbanás Párisban.

Páris, június 14. A Páris külvárosi részében lévő kapszligyárban ma óriási robbanás történt. A robbanás levegőbe repítette az egész épületet. Tizenkét munkás holtan esett le, tizenkilenc haldoklik, kettőt fej nélkül találtak. Az agnoszkálásnál szívszakító jelenetek játszódtak le. Loubet elnök az elhaltak családjainak segélyezését elrendelte.

A burok nem engednek!

Brüsszel, június 14. Loyds kijelentette, hogy semmi remény sincs az ellenségeskedés megszüntetésére. Különben erre Bothának sincs semmi megbízása. Azok a hírek, amelyek az angol lapokban a burok nagy veszteségéről megjelentek, egytől egyig valótlanok.

A párisi kiállítás epilógusa.

Budapest, június 14. Miklós Ödön, a párisi világkiállítás magyar osztályának helyettes kormánybiztosa kihallgatásra jelentkezett Ferencz Ferdinánd trónörökösénél, mint a kiállítás védnökénél, hogy jelentést tegyen a kiállítás eredményéről. Ferencz Ferdinánd azonban értésére adta Miklós Ödönnek, hogy sajnálatára nem fogadhatja. Ez a viaszautasítás sokféle kommentárra adott okot azoknak a körében, akik a kiállít

tás ügyeibe be vannak avatva. Többek között összefüggésbe hozzák Lukács Béla öngyilkosságával is.

Szerelmi dráma.

Budapest, június 14. A budai hegyek között a Szepes völgyben ma véres szerelmi dráma történt. Szepi Alajos fodrász és Hejl Anna szobaleány, amiért nem lehettek egymáséi, szíven lötték magukat. Halva találták meg őket.

Oriási tüzvész.

Budapest, június 14. A szentpétervári kikötőben Wittja czirkálóhajó kigyuladt és teljesen elégett. A tűz átment a Proviant szigetre, ahol minden ház elégett. Több tüzoltó halálát lelta. A kár meghaladja a tíz milliót.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése

— Esti zárlat. —

Buda októberre	8.26
Rozs októberre	7.08
Zab októberre	6.31
Tengeri júliusra	5.53
Tengeri 1902 májusra	5.23

Az irányzat szilárd.

Amerika fél centtel, Berlin fél márkával magasabb.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Az orosz rémuralom.** (Éjjeli express tudósítás.) Varsóból jelentik, hogy ott Niewiadowszki egyetemi tanárt politikai vétség miatt letartóztatták. Hasonló sors ért két előkelő bankigazgatót is, kiket a citadellába zártak.

× **Fejérváry diszpolgársága.** — (Éjjeli express tudósítás.) A főváros 1901. évi június hó 17-én hétfőn délelőtt 10 órakor az új városházán rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Több bizottsági tag indítványa báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter urnak diszpolgárrá leendő választása ügyében.

× **Diadalcsarnok New-Yorkban.** (Éjjeli express tudósítás.) A new-yorki egyetem előcsarnokában a napokban leplezték le 29 amerikai hallhatatlannak, köztük Washingtonnak, Franklinnak, Linkolnának, Grantnak, Lonfellownak stb. szobrát. A szobrok költségét — 100.000 dollárt — egy névtelen adományozta, de általában azt hiszik, hogy a névtelen adományozó Gould Helén kisasszony, a ki évenként annyi milliót költ nemes czélokra.

× **Az amerikai milliomosok.** — (Éjjeli express tudósítás.) Egy new-yorki lap szerint az Egyesült-Államokban 3828 olyan ember van, aki többszörös milliomos. Ezeknek vagyona 16 milliárd koronára rug, vagyis az Unio 81 milliárdot tevő nemzeti vagyonának egy ötöd részét képezi. Minden 20,000 lakosra átlag egy milliomos esik. Nyolcvan évvel ezelőtt az Egyesült Államokban még csak hat millio-

mos volt, köztük Astor és Girard. A jelenlegi milliomosok 38 százaléka maga szerezte vagyonát.

× **Gyilkosság katonai parancsszóra.** (Éjjeli express tudósítás.) Eperjes város szomszédságában levő Sebes faluban a minap különös gyilkosság történt. A 67. cs. és kir. gyalogezred egyik közlegénye katonai parancsszóra agyonszurta Fenyics János gazdembert. Így történt az eset: Fenyics este hét óra felé feleségével és tüzérfiával egy korcsma előtt beszélgetett, mikor a korcsmából kilépett egy ittas káplár és egy közlegény. A káplár kérdőre vonta Fenyics fiát, hogy van-e kimaradási engedélye? Az öreg Fenyics azt felelte, hogy hét óra előtt nincs ilyenre szükség és a káplár urnak nincs joga fiát kérdőre venni. A káplár erre feldühödve megparancsolta a mellette álló közlegénynek, hogy szurja le az öreget. A közlegény engedelmeskedett a parancsnak: kirántotta oldalfegyverét és leszurta az öreget. A katonák ellen megindították az eljárást.

× **Nagy vihar.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlinből jelenti egy táviratunk. A vihar tegnap délután a tüzoltó-kiállításon elhordta a főépület tetejének egy részét. A pekingi chilei követség itt időző titkáranak a fejére esett egy gerenda, úgy hogy a titkár súlyosan megsebesült. Sok ember könnyű sérülést szenvedett. Sok telefon- és táviródrót elszakadt.

× **A Duna hullámai között.** (Éjjeli express tudósítás.) A Margit hidon tegnap délben egy jól öltözött férfi járt izgott lépésekkel. Végre megállt a Margit hidra vezető szárnyal szemben, hirtelen keresztül vetette magát a korláton és nyomtalanul eltűnt a Duna habja között.

× **A czár utazása.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról jelentik, hogy a czár augusztus hó folyamán Marienbadba utazik, a hol az új görögkeleti templomot fogja felszentelni.

× **Kaucziósikkasztás.** — (Éjjeli express tudósítás.) A lembergi bünyenyítő törvényszék megült törvényt Thurmen Félix fölött, aki mint a bécsi Unio Katholika biztosító szövetkezetnek felügyelője az alkalmazottak kauczióit elsikkasztotta.

Rablógyilkosság az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablógyilkosság történt tegnapelőtt délután a Szokoly és Ozora közötti országuton, a hol — mint nekünk írják — Szádóczki Imre iregi jómódu paraszgzadát kirabolták és meggyilkolták. A megindított nyomozás szerint Szádóczki Imre e hó 12-én reggel elindult hazuról kocsin, hogy Ozorára menjen, a hol egy gabonakereskedővel áll üzleti összeköttetésben. Annak repczét és gypajut is adott el és a leszámolást most akarták megejteni. Szadecski el is jutott Ozorára, a hol dolgát végezvén, délután három óra tájban utnak indult hazafelé.

Alig hogy kiért Ozoráról — a mint a rendőrség kiderítette — egy munkásruhába öltözött ember kérodzett föl Szádóczki kocsijára s hátul a kocsiiban foglalt helyet. A mint már jól elhagyták Ozorát, a munkás hátulról baltával fejbeütötte Szadecskit, mire ez lefordult az ülésről. Ekkor a gyil-

kos áldozatát befektette a kocsiba, zsákokkal, melyek a kocsin voltak, letakarta s azután a kocsival letért az országútról, a dűlőutakon hajtott, miközben a meggyilkolt zsebeit kikutatva, az ott talált 647 forintot magához véve, a földek között elmenekült, ott hagyva a kocsit lóval és az áldozatot.

A csendőrségnek még az nap este tudomására jutott az eset s a legnagyobb erélyvel fogott a nyomozáshoz és tegnap reggel sikerült is elfogni a gyilkost Larányi Mihály kocsolai illetőségű csavargó személyében, a ki valamikor mint béres szolgált Szádóczkinál és éppen Ozorán volt mikor fölismerte Szádóczki kocsiját, mely a gabonakereskedő háza előtt állott s ebből következtette, hogy Szádóczki pénzzel tért haza. Megvárta tehát az országúton s felkérdezte a kocsira, hogy a gyilkosságot végrehajtja. Larányinál a pénzt még hiány nélkül megtalálták, mert az éjszakát a buzföldek között elbujva töltötte. Az esetről táviratilag értesítették a törvényszéket.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Szóval Mari asszony mindent megtudott. A vendéglősnének tetszett, hogy vendégét annyira érdekelte a dolog s elmondta részletesen a bányában történeteket is. Elmondta, hogy Darinkainé utolsó perceiben miképen ébredt tudatára súlyos bűneinek s hogy tette azokat jóvá.

— A bíróság elöljáróság, az egész község tanúja volt az ő végrendekezésének, mikor minden vagyonát Dérczi Béla kis leányára, Edithre hagyta.

Mari asszony halálsápadt lett.

— Igaz ez?

— Szent igaz! Tanum rá az egész község.

— Hiszen akkor én rám nézve minden elvesztett! — suttogta Mari, de csak úgy, hogy a vendéglősné mitsem érthetett meg belőle.

Mari asszony felállott, a kalapja után akart nyulni, támolyogva tett egy pár lépést, de azután, mintha lábai megtagadták volna a szolgálatot, erőtlően hanyatlott le egy közeli székre.

A vendéglősné megrettent. Hozzásietett és szeliden kérdezte tőle:

— Mi lelte nagysága?

— Semmi! Semmi!

— Olyan sápadt.

— Gyakran vagyok ilyen.

— Erőtlen!

— Szédülés fogott el.

— Talán a bőség.

— Majd egy kis vizet hozok.

— Igen! Igen! Jót fog tenni egy pár korty.

A vendéglősné elsielt és Mari asszony örült, hogy habár néhány perczre, de egyedül maradhatott.

Gondolkozni kezdett. Mit tegyen? Hadák bizonyára elegyengette a maga útját, de nem egyengette el egytuttal az övét is. S azután, mint akit hirtelen kedves, mentő gondolat szállott meg, hirtelen felállott, arca pirulni kezdett s ajkai között diadalittasan suttogta:

— Nélkülem nem boldogulhattok. Ha reám is gondoltatok volna, szívesen megelégedtem volna a ti boldogságotokban való részeskedéssel. De így, hogy nélkülem cselekedtetek, megmutatom ki vagyok, mi vagyok. Amit ti felosztottatok magatok között, azt a boldogságot mind én fogom élvezni.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szombaton, Márkus Emilia urhölgy vendégfelleptével:

FRANCILLON

Színmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Riverolles marquis —	Ifj. Szathmáry.
Riverolles Lucien, fia —	Komjáthy J.
Graneredon Stanislas —	Odry Árpád.
Symeux Henri —	Szabados S.
Carillac Jean —	Bartha I.
Francillon, Lucien neje —	MÁRKUS E.
Smithné Teréz —	Komjáthyné.
Riverolles Anette, Lucien huga —	Takács M.

Holnap, vasárnap, június hó 16-án mérsékelten felemelt helyárrakkal, Márkus Emilia urhölgy második vendégfelleptével:

FCLT, A MELY TISZTI.

Hazai gyártmány.

A világ legjobb fénymáza.

Az egész világon ez ideig gyártottakat felülmúlja a Hiész A.-féle legfinomabb pálma olajjal (és nem vitriollal) készített fénymáz, mely gyors fényesedésen kívül nem csak tartós és szép bogár fekete színt ad, de nagymennyiségű olajtartalmánál fogva puhítja a bőrt és az által megóvja a törés és repedés ellen.

Ugyazintén sárga czipőnek való crém minden színben a legjobb anyagból, akármennyi ideig áll is fedetlen, nem szárad meg, tulajdonsága ugyanaz a mi a fénymázé.

Jótállással kapható minden fűszerbőr- és czipő üzletben.

Nagybani megrendelés

Jánossy Bélánál

V., Petőfi-tér 12.

féle fénymáz és sárga czipő crém

Óriási megakartás lábheiben, mert a Hiész A.-

nagy olaj tartalmánál fogva puhítja a bőrt.

Óriási

választék

Kalap, Czipő,

fehérenemű

legjutányosabárban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, Piac-
utca 7. sz. a. Vecsey ház.

Zsebkendők és harisnyák
— nagy választékban. —

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból,

Dr. Kétly, dr Bókay, dr Wiederhoffer
tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánljatik

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál
vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő
a torok és tüdőszervek bántalmánál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

A nyári idényre.

Van szerencsém dűsan felszerelt raktáramra a t. vevőközönség figyelmét felhívni, nagy választék

női ruha szövetekben,

ugyszintén

Delcin, Zephir, Batizt, Pique

és szintartó kartonokban, továbbá nő-, férfi- és gyermek fehéreneműek, harisnyák, derékfűzők, nyakkendők, v. sznak, shiffonok, mindenféle bélésneműek

Blousok és napernyők

óriási választékban.

Feltűnő olcsó áron, maradék szövetek félárban,

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Vasáru-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőimmet és a n. ó. közönséget tudatni, hogy 20 óv óta a helybeli piacon fennálló

vasáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítva és új árukkal felszerelve

(a Frohner szálloda mellé)

főtér 69 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába

helyeztem át.

Amidőn irántam az eddig tanusított szíves pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő.

Vasáru cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni: Dr. Tihanyi Sámuelnál.

Fűszerüzlet új berendezéssel eladó, esetleg berendezés külön. Cím a kiadóhivatalban.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. **Főraktár:** Piacz-utca 7. szám.

Igen szép ananász érkezett Czeglédy és Polgár fűszer-csemege-üzletében.

Részlet üzlet. Minden nős és állandó lakással bíró egyén csekély heti, vagy havi részletfizetésre vásárolhat vásznakot, kész férfi és női öltönyöket, női kabátokat és gallérokat és mindenféle kézműárakat Kaiser Salamon üzletében, Hatvan-utca 2. sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü czukorka. Kapható Borsy-czukrázdában és Francis és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Mész és cement kőmentes darabos és pihentelt és kész kőtűnő Portland és romand cement legolcsóbban beszerezhető **Kupfer Jenőnél** Hatvan-u. 6. Kivételesen portland cement nagyobb vételnél 100 kg 2 frt. 60 kr.

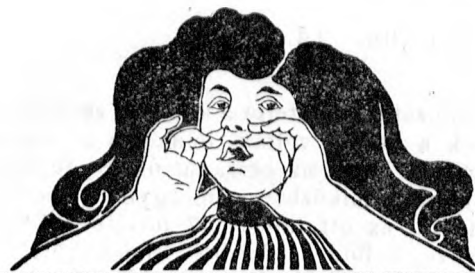
Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb szintartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harisnya fejeléseket** elvállal.

Legolcsóbb bevásárlási forrás. **Neumann és Weisz**, festék, zsiradék, szerszám vasalások, faragványok, görblécsek és zománczozott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Kerestetik egy 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó egy 9 és fél nyilas szepes puszta föld. Értekezhetni ugyan ott.

Péterfia-utca 56 szám Honvéd-utca sarkán levő ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a tulajdonossal József kir. heczeg-utca 16. szám alatt.

Minden tanulónak, aki vizsgáját jól tette le, annak veszenek egy **fényképező kamrát Komáromi Józsefnél**. Debreczen, Piacz-u. 12. (Stencziager ház.)

Birtok-bérlés.

Pusztá-Doboson haszonbérben birom a Zoltán-féle mintegy

580 (1200 □) holdas birtokot,

amely bérletem 3 év múlva lejár. Hajlandó vagyok azonban ezen bérletet a folyó év végével, esetleg azonnal, az ideai természettel együtt, reális bérlőnek minden haszon nélkül, *saját árban átadni.*

Schwarcz Jakab,
Nyir-Vaja.

Hazai általános biztosító részvénytársaság.

Kiadások.

Nyereség- és veszteség-számla.

Bevételek.

Kiadások	Nyereség- és veszteség-számla	Bevételek
1. Kárfizetések (felvételi költségekkel együtt): a) tűzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része	794098 80 588544 29 157305 35 85192 41 150549 51 72112 94	
2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által megtérített költségek levonása után): a) tűzbiztosítási jutalékok b) jégbiztosítási jutalékok c) szervezési költségek d) igazgatási költségek e) adó és bélyegilletékek	29960 13 8249 23 15877 23 17002 11 11245 41 82334 16	
3. Független károk tartaléka: a) tűzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban c) balesetbiztosítási függő károk	60177 58 43142 06 12985 52 5971 77 45980 —	
4. Díjtartalékok: a) tűzbiztosítási üzletágazatban b) jégbiztosítási üzletágazatban	491047 22 31427 07	
5. A viszontbiztosítók múlt évi díjtartaléka	296394 19	
6. Árfolyam veszteség: értékpapírok után	6000 —	
7. Régi szervezési költségek leírása	73390 66	
8. A folyó üzletév feleslege	67934 83	
	1335057 87	
		1872 78
		270455 24
		26048 97
		892837 78
		4118 07
		20085 52
		19084 56
		45980 —
		205813 24
		328088 29
		127061 66
		1335057 87

Vagyron.

Mérleg-számla.

Teher.

Vagyron	Mérleg-számla	Teher
1. Pénzkészlet 1900. december hó 31-én	65808 21	
2. Postatakarékpénztár betét	5475 92	
3. Tárcazebeli váltók	1917 62	
4. Értékpapírok: a) 600,000.- kor. n. é. helyi városi takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél á 99.- kor. b) függő kamatok	594000 — 11250 — 605250 —	
5. Pénztárvezeték és társ. elhelyezett tételek	544487 03	
6. Kötelezettségek: a) forrásigények b) képviselőtársaságoknál levonva a társaságok és képviselők követeleseit	220796 78 381841 76 602638 54 165420 88 437217 66	
	1860156 41	
		1000000 —
		491047 22
		31427 07
		15035 52
		5971 77
		45980 —
		2000 —
		3760 —
		67934 88
		1660156 41

Budapest, 1900. év december hó 31-én.

Németh István,
főkönyvelő.

A „Hazai általános biztosító részvénytársaság” Igazgatósága:

Kossuth Ferencz, **Tóth Pál,** **Freund Dezső,** **Gr. Benyovszky Sándor,** **Hentallier Lajos,** **Gompercz Emil.**
elnök. vezérigazgató.

A fenti zárszámadást és mérleget megvizsgálván, azt a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.
Budapest, 1901. évi május hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

Hortay Pál, **Dr. Unger Bernát,** **Dr. Pekár Imre.**
elnök.